

ALEX BANAYAN

**CEA DE-A
TREIA
USA**

**Mentalitatea
succesului**

Traducere din limba engleză de
Ianina Marinescu

Editura Paralela 45

Redactare: Mugur Butuza
Corectură: Ramona Rossall
Tehnoredactare: Cezar Băjenaru
Design copertă: Laurențiu Midvichi
Pregătire de tipar: Marius Badea
Ilustrația copertei: afry_harvy/shutterstock.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BANAYAN, ALEX

Cea de-a treia ușă : mentalitatea succesului / Alex Banayan ;
trad. din lb. engleză de Ianina Marinescu. – Pitești : Paralela 45, 2024

ISBN 978-973-47-3983-7

I. Marinescu, Ianina (trad.)

159.9

The Third Door. The Mentality of Success
Alex Banayan

Copyright © 2018 by Alex Banayan
All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Currency, an imprint of Random House,
a division of Penguin Random House LLC.
The Equality Hurdles image is the copyright of Emanu, published with permission.

Copyright © Editura Paralela 45, 2024
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este
protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

Cuprins

PASUL 1

IEȘI DIN RÂND

CAPITOLUL 1. Cu ochii în tavan	15
CAPITOLUL 2. Prețul corect	23
CAPITOLUL 3. Debaraua lui Harry Potter	37

PASUL 2

IA-O LA FUGĂ

CAPITOLUL 4. Jocul lui Spielberg	47
CAPITOLUL 5. Ghemuit în baie	57
CAPITOLUL 6. În ritmul lui Qi	69
CAPITOLUL 7. Rezervorul ascuns	77

PASUL 3

GĂSEȘTE OMUL DE LEGĂTURĂ

CAPITOLUL 8. Mentorul ideal	87
--	----

CAPITOLUL 9. Regulile	95
CAPITOLUL 10. Doar cei aventuroși au parte de aventură . .	106
CAPITOLUL 11. Ia mai mult decât poți duce	113
CAPITOLUL 12. Așa se fac afacerile	119
CAPITOLUL 13. O viață la puterea X	123
CAPITOLUL 14. Lista cu dorințe de evitat	131
CAPITOLUL 15. Nu poți bate Amazon cu propria sa strategie	142
CAPITOLUL 16. Nimeni nu mi-o cere niciodată	151
CAPITOLUL 17. Totul e gri	160

PASUL 4

TÂRĂȘTE-TE PRIN NOROI

CAPITOLUL 18. Aleluia!	169
CAPITOLUL 19. Bunicul Warren	176
CAPITOLUL 20. Motelul 6	183
CAPITOLUL 21. Pupă broaște	196
CAPITOLUL 22. Întâlnirea acționarilor	203
CAPITOLUL 23. DOMNULE KIING!	219
CAPITOLUL 24. Ultima încercare	230

PASUL 5

INTRĂ PE A TREIA UȘĂ

CAPITOLUL 25. Sfântul Graal: Partea I	239
CAPITOLUL 26. Sfântul Graal: Partea a II-a	247
CAPITOLUL 27. Cea de-a treia ușă	259
CAPITOLUL 28. Redefinirea succesului	268

CAPITOLUL 29. Fă practică toată viața	274
CAPITOLUL 30. Meniți să se întâlnească	281
CAPITOLUL 31. Transformarea întunericului în lumină	287
CAPITOLUL 32. De vorbă cu moartea	296
CAPITOLUL 33. Impostorul	306
CAPITOLUL 34. Darul cel mai de preț	316
CAPITOLUL 35. M-am prins în horă	324
MULȚUMIRI	339
DESPRE AUTOR	353

EDITURA PARALELA 45

PASUL 1

IEȘI DIN RÂND

EDITURA PARALELA 45

Viață, afaceri, succes... toate acestea sunt asemenea unui club de noapte.

Întotdeauna sunt trei feluri de-a intra într-un club.

E prima ușă: intrarea principală, în fața căreia e o coadă până după colț și unde așteaptă 99% dintre oameni, în speranța că vor reuși să intre.

Apoi e a doua ușă: intrarea pentru VIP-uri, pe acolo se strecoară înăuntru miliardarii, celebritățile și privilegiații sorții.

Ce nu-ți spune nimeni este că întotdeauna – întotdeauna! – mai există și... cea de-a treia ușă. Dar ca să intri pe-acolo trebuie să ieși din rând, să o iei prin spate, să bați la ușă de o sută de ori, să întredeschizi fereastra, să te furișezi prin bucătărie – căci există întotdeauna o intrare!

Fie că vorbim de felul în care Bill Gates a reușit să vândă primul său software sau de acela în care Steven Spielberg a devenit cel mai tânăr regizor din istoria Hollywoodului, și unul, și celălalt au intrat pe... cea de-a treia ușă.

CAPITOLUL 1

Cu ochii în tavan

Pe aici, te rog...

Am traversat pardoseala de marmură dintr-o parte în alta, am cotit și am intrat într-o încăpere cu ferestre mari și luminoase, înalte până în tavan. Departe, în micul golf care se vedea jos, pluteau bărci de agrement, valurile clipeceau delicat, iar soarele amiezii se reflecta din docuri, umplând antecamera cu o lumină vie, cerească. Am urmat-o pe secretară de-a lungul unui culoar. Birourile acelea aveau canapele cu cele mai plușate perne pe care le văzusem vreodată. Lingurițele serviciului de cafea sclipeau într-un fel cum nu mai văzusem lingurițe sclipind până atunci. Masa din sala de ședințe arăta ca sculptată de Michelangelo însuși. Am intrat într-un coridor lung, căptușit de-o parte și de alta cu sute de cărți.

— Le-a citit pe toate, mi-a spus secretara.

Macroeconomie. Informatică. Inteligență artificială. Eradicarea poliomielitei. Secretara a scos din raft o carte despre reciclarea fecalelor și mi-a pus-o în brațe. Am răsfoit-o cu palmele transpirate. Pe aproape fiecare pagină erau sublinieri și adnotări. Nu mi-am

CEA DE-A TREIA UȘĂ

putut reține un zâmbet – însemnările păreau mâzgălite de un copil de clasa a cincea.

Am mers mai departe pe coridor până când secretara mi-a spus să aștept. Am rămas pe loc, nemișcat, uitându-mă la ușa înaltă, din sticlă mată. A trebuit să-mi înfrânez gestul de a o atinge ca să văd cât era de groasă. Cât timp am așteptat, m-am gândit la toate lucrurile care m-au adus până acolo – eșarfa roșie, toaleta din San Francisco, pantoful trimis în Omaha, gândacul de bucătărie din Motelul 6 și la...

Atunci s-a deschis ușa.

— Alex, Bill te așteaptă.

Și iată-l acolo, în fața mea, nepieptănat, cu cămașa băgată neglijent în pantaloni, sorbind dintr-o cutie de Cola fără zahăr. Am așteptat să-mi iasă ceva din gură, dar n-a ieșit nimic.

— Salut, mi-a spus Bill Gates, zâmbind și ridicând din sprâncene. Intra...

TREI ANI MAI DEVREME, ANUL ÎNTÂI DE FACULTATE, ÎN CAMERA DE CĂMIN

M-am răsucit în pat pe partea cealaltă. Pe birou era un morman de cărți de biologie – parcă mă priveau. Știam că trebuia să învăț, dar cu cât mai mult mă uitam la cărți, cu atât îmi venea să-mi trag pătura peste cap.

M-am răsucit pe dreapta. Deasupra capului aveam un afiș cu echipa de fotbal american a Universității din California de Sud. Când îl lipisem acolo avea culorile atât de vii! Acum aproape că nu se distingea de zugrăveala peretelui.

M-am întors pe spate și mi-am pironit ochii în tavanul mut.

Ce naiba e în neregulă cu mine?

De când mă știam, planul meu fusese să devin medic. E ceva de la sine înțeles când ești fiul unor imigranți persani de origine evreiască în Statele Unite. Practic, când am ieșit din pântecul mamei, pe spatele meu era ștanțat cuvântul DOCTOR. În clasa a treia, de Halloween, m-am dus la școală în halat alb. Eram genul acela de copil.

La școală, n-am fost niciodată cel mai deștept elev, dar învățam cu consecvență. Adică luam în mod constant note de opt și citeam susținut rezumatele operelor importante. Ca să compensez faptul că nu eram un elev de nota zece pe linie, am știut tot timpul încotro mă îndrept. În liceu n-am făcut decât „să bifez“ – am făcut voluntariat la un spital, am luat opționale de științele naturii, am fost obsedat de testele naționale. Dar eram prea ocupat să rămân pe linia de plutire ca să mai am timp să mă întreb pentru cine bifam toate cerințele astea. Când am început facultatea, nu-mi închipuiam că după numai o lună aveam să apăs butonul de amânare a alarmei de patru, cinci ori în fiecare dimineață, nu pentru că eram obosit, ci pentru că eram plictisit. Totuși, am continuat să mă târăsc la facultate, bifând cursurile de pregătire pentru medicină, simțindu-mă ca o oaie în turmă.

Și așa am ajuns aici: întins în pat, cu ochii în tavan. Venisem la facultate în căutarea răspunsurilor, dar m-am ales cu și mai multe întrebări. *De fapt, ce mă interesează pe mine mai precis? În ce vreau să mă specializez? Ce vreau să fac în viață?*

M-am sucit iar pe partea cealaltă. Cărțile de biologie erau ca niște Dementori care sugeau viața din mine. Cu cât mă îngrozea mai tare ideea de a le deschide, cu atât mă gândeam mai mult la părinții mei – fugind prin aeroportul din Teheran, plecând în Statele Unite ca refugiați, sacrificând totul pentru educația mea.

Când am primit scrisoarea prin care eram anunțat că fusesem admis la USC, mama mi-a spus că nu pot urma cursurile acelei universități pentru că nu ne permitem. Chiar dacă familia mea nu era săracă și crescusem în Beverly Hills, duceam, ca multe alte familii, o viață dublă. Locuiam într-un cartier frumos, dar, ca să poată plăti facturile, părinții mei au fost nevoiți să facă o dublă ipotecă pe casă. Ne duceam în vacanțe, dar din când în când vedeam somații în ușă cum că urmează să ni se oprească gazele pentru neplată. Mama n-a fost de acord să merg la USC decât după ce, cu o zi înainte de termenul-limită de înscriere, tata a discutat toată noaptea cu ea și, cu lacrimi în ochi, i-a spus că va face orice era necesar ca s-o scoatem la capăt.

Așa îl răsplăteam eu acum? Zăcând în pat, cu pătura trasă peste cap?

M-am uitat în partea cealaltă a camerei. Ricky, colegul meu de cameră, era așezat la un birouaș de lemn și își făcea temele, debitând cifre ca o casă de marcat. Scârțâitul creionului său pe hârtie mi se părea că-și bate joc de mine. Ricky avea drumul său. Mi-aș fi dorit să am și eu drumul meu. Dar n-aveam decât tavanul mut în fața ochilor.

Apoi m-am gândit la tipul pe care îl întâlнисem cu un weekend în urmă. Absolvise facultatea de matematică cu un an înainte. Și el stătuse la un birou la fel ca Ricky, debitând cifre la fel ca el, iar acum vindea înghețată la câțiva kilometri de campus. Începeam să înțeleg că o diplomă de licență nu mai prezenta nicio garanție.

Am întors privirea spre manuale. *Ultimul lucru din lume pe care vreau să-l fac e să învăț.*

M-am întors pe spate. *Dar părinții mei au sacrificat totul ca să n-am altceva de făcut decât să învăț.*

Tavanul rămânea mut.

M-am întors pe burtă și mi-am înfundat fața în pernă.

*

A doua zi dimineată m-am târât până la bibliotecă, cu cărțile de biologie sub braț. Dar oricât am încercat să învăț, bateriile mele interne au rămas descărcate. Aveam nevoie de un imbold, de ceva care să mă inspire. Așa că m-am ridicat de la masa de studiu și m-am plimbat printre rafturile cu biografii, din care am scos o carte despre Bill Gates. Mă gândeam că dacă aș citi despre o persoană de succes ca Gates, aș aprinde o scânteie în mine. Și scânteia s-a aprins – dar nu așa cum mă așteptam.

Omul acela a pus bazele companiei sale când era de vârsta mea, a făcut-o să devină cea mai valoroasă corporație din lume, a revoluționat o industrie, a devenit cel mai bogat om în viață, iar apoi s-a retras din funcția de director general al companiei Microsoft ca să devină cel mai generos filantrop de pe pământ. Când mă gândeam la tot ce realizase Bill Gates, aveam impresia că sunt la poalele Everestului și că-i privesc crestele. Singura mea întrebare era: *Cum a făcut primii pași pe munte?*

Imediat după aceea m-am pomenit răsfoind, una după alta, biografii ale oamenilor de succes. Steven Spielberg a urcat Everestul regiei de film, dar cum a făcut-o? Cum a reușit un puști respins de facultatea de regie să devină cel mai tânăr mare regizor din istoria Hollywoodului? Cum a reușit Lady Gaga, pe când avea nouăsprezece ani și servea la mese în New York, să obțină primul ei contract cu o casă de discuri?

M-am întors iar și iar la bibliotecă, căutând cartea care să-mi dea răspunsuri la aceste întrebări. Dar, câteva săptămâni mai târziu, tot cu mâna goală eram. Nu exista nicio carte care să vorbească despre etapa de viață în care eram. Când nu-i cunoștea nimeni, când nimeni nu s-ar fi întâlnit cu ei, cum au reușit acești oameni să facă primul lor pas în carieră? Și-atunci mi-a venit exact ideea

naivă care i-ar da prin cap unui puști de optsprezece ani: *Păi, dacă n-a scris nimeni cartea pe care vreau să o citesc, de ce să n-o scriu chiar eu?*

Era o idee tâmpită. Nu eram în stare să scriu nici măcar un referat fără să nu fie pe jumătate înroșit de corecturi. Am hotărât să nu fac așa ceva.

Dar timpul trecea și ideea asta nu-mi dădea pace. Ce mă interesa pe mine nu era atât să scriu o carte, cât să pornesc într-o „misiune” – într-o expediție de descoperire a răspunsurilor. Mă gândeam că, de-aș fi putut discuta eu însumi cu Bill Gates, în mod cert i-aș fi smuls cel mai de preț sfat.

Le-am împărtășit ideea asta prietenilor mei și așa am aflat că nu eram singurul care se holba la tavan. Și ei mureau să afle răspunsurile astea. *Ce-ar fi dacă aș porni în această misiune în numele nostru, al tuturor?* De ce să nu-l sun pe Bill Gates, pur și simplu, și să-i iau un interviu, apoi să dau de urma altor personalități, să scriu o carte despre ce-aș fi descoperit și să o pun la dispoziția generației mele?

Mi-am dat seama că cel mai greu lucru era să fac rost de banii necesari. Ca să le iau interviuri tuturor acestor oameni, trebuia să călătoresc, iar asta avea să coste bani – bani pe care nu-i aveam. Eram strivit de plata taxelor de școlarizare și nu-mi mai rămăsese niciun ban din cei primiți la Bar Mitzvah. * Trebuia să existe o altă cale.

Cu două seri înainte de ultimele examene din primul semestru eram din nou la bibliotecă, când am făcut o pauză ca să mă mai uit pe Facebook. Atunci am văzut postarea unui prieten despre niște bilete gratuite la *Prețul corect*. Emisiunea-concurs era filmată la doar câțiva kilometri de campusul universitar. *Prețul*

* Ceremonie religioasă evreiască de trecere spre maturitate. (N. red.)

CU OCHII ÎN TAVAN

corect e una dintre emisiunile la care mă uitam în copilărie, când eram bolnav și nu mă duceam la școală. Membrii audienței sunt chemați pe scenă să devină concurenți, le este arătat un premiu și cine ghicește prețul cel mai apropiat de prețul real, dar fără să-l depășească, câștigă. Până atunci nu văzusem niciodată un episod de la cap la coadă, dar cât de greu putea să fie?

Ce-ar fi dacă... ce-ar fi dacă aș participa la emisiune ca să fac rost de niște bani cu care să-mi finanțez misiunea?

Era o absurditate. Emisiunea se filma a doua zi dimineață. Trebuia să învăț pentru examenele finale. Dar nu-mi puteam scoate din minte gândul ăsta. Ca să-mi demonstrez mie însumi că era o idee foarte proastă, mi-am deschis agenda și am făcut o listă cu ce s-ar fi putut întâmpla în cel mai bun caz și în cel mai rău caz.

ÎN CEL MAI RĂU CAZ

1. Pic examenele.
2. Ratez șansa de a intra la facultatea de medicină.
3. Mama o să mă urască.
4. Nu... Mama o să măucidă.
5. O să arăt gras la televizor.
6. Toată lumea o să râdă de mine.
7. Nici măcar n-o să ajung pe scenă.

ÎN CEL MAI BUN CAZ

1. O să câștig destui bani ca să-mi finanțez misiunea.

Am căutat pe internet cum să calculez probabilitatea de a câștiga. Din trei sute de oameni aflați în public numai unul câștigă. Am făcut calculele pe telefon: probabilitatea era de 0,3%.

Vedeți, de-asta nu-mi place mie matematica!

M-am uitat la procentul acela de 0,3% afișat pe ecranul telefonului, apoi la teancul de cărți de biologie de pe birou. Dar în minte

CEA DE-A TREIA UȘĂ

n-aveam decât un singur gând: *Dar dacă...?* Aveam impresia că cineva petrecuse o funie împrejurul meu și mă trăgea încetișor.

Am hotărât să fac singurul lucru rațional: să învăț.

Dar nu pentru examenele finale. Am învățat șmecheriile care să mă ajute să ajung la *Prețul corect*.

EDITURA PARALELA 45

CAPITOLUL 2

Prețul corect

Oricine s-a uitat vreodată la *Prețul corect* măcar 30 de secunde și l-a auzit pe prezentator spunând „VINO PE SCENĂ!“ știe că acei concurenți sunt îmbrăcați pestrîș și au personalități exuberante, care dau bine la televizor. Urmărind emisiunea, ai zice că respectivii concurenți sunt selectați la întâmplare – dar pe la patru dimineața, căutând pe Google „cum să ajungi la *Prețul corect*“, am descoperit că alegerea concurenților nu era nici pe departe aleatorie. Un producător stă de vorbă cu fiecare om din public și îi alege pe cei mai nonconformiști. Dacă producătorului îi place de tine, îți trece numele pe o listă, pe care i-o dă altui producător sub acoperire care te observă de la distanță. Dacă producătorul sub acoperire face un semn în dreptul numelui tău, ești chemat pe scenă. Aici nu e vorba de noroc, ci de metodă.

A doua zi dimineață, am deschis larg ușile dulapului și m-am îmbrăcat cu o cămașă de un roșu-aprins, mi-am luat o geacă mare,

matlasată și niște ochelari de un galben-fosforescent. Arătam ca un tucan durduliu. *Perfect*. Până la studiourile CBS am mers cu mașina, am parcat și m-am apropiat de masa unde se făceau înscrierile. Neputând să-mi dau seama cine era producătorul sub acoperire, am presupus că putea fi oricine. M-am îmbrățișat cu agenții de pază, am dansat cu oamenii de serviciu, am flirtat cu doamnele în vârstă – ba chiar am făcut și câteva mișcări de *break-dance*, iar eu habar n-am să dansez *break-dance*.

Am ajuns la coadă împreună cu alți membri ai publicului, trecând prin labirintul de balustrade mobile din fața studioului. Coada a tot avansat până când aproape că-mi venise rândul să fiu interviuat. *Iată-l și pe omul meu*. În noaptea anterioară petrecusem ore în șir căutând informații despre el. Îl chema Stan și era producătorul responsabil cu selecția concurenților. Știam de unde era, unde făcuse școala – și că se folosea de un clipboard, pe care nu-l ținea el, ci asistenta sa, care stătea pe un scaun în spatele lui. Când Stan selecta un concurent, se întorcea spre ea, îi făcea cu ochiul, iar ea nota numele persoanei.

Un plasator a făcut un semn și zece dintre noi am făcut un pas în față. Stan era la trei metri de mine și trecea de la o persoană la alta. „Cum te cheamă? De unde ești? Cu ce te ocupi?” Mișcărilor lui aveau un ritm anume. Oficial, Stan era producător; în ochii mei însă era omul-cheie. Dacă numele meu nu ajungea pe lista lui, nu ajungeam în emisiune. Omul-cheie era acum chiar în fața mea.

— Salut, mă numesc Alex, sunt din Los Angeles și mă pregătesc să intru la medicină, la USC!

— La medicină? Probabil că ești tot timpul cu nasul în cărți. Când ai timp să te uiți la *Prețul corect*?

— La... ce? A! Aici am nimerit?

N-a schițat niciun zâmbet, nici măcar de milă.

Trebuia să-mi îndrept greșeala. Citisem într-o carte despre afaceri că raporturile între persoane se stabilesc mai rapid prin contact fizic. Mi-a venit o idee.

Trebuia să-l ating pe Stan.

— Stan, Stan, ia vino puțin! Vreau să avem salutul nostru secret!

Stan și-a dat ochii peste cap.

— Hai, Stan!

A făcut un pas înainte și am bătut palma.

— Băi fratele meu, habar n-ai cum se face, i-am spus. Câți ani ai?

Stan a râs în barbă, iar eu i-am arătat cum să dea tare și apoi să ridice mâna în sus. A râs ceva mai tare, mi-a urat succes și s-a îndepărtat. Nu i-a tras cu ochiul asistentei și nici ea nu a notat nimic pe lista de pe clipboard. Și, uite-așa, misiunea mea se termina înainte să înceapă.

A fost unul dintre momentele acelea în care îți vezi visul cu ochii, aproape că-l poți atinge și-apoi deodată dispăre, și se scurge printre degete ca nisipul. Și ce-i mai rău e că, dacă ți s-ar mai da o șansă, știi că ai putea pune mâna pe el. Nu știu ce m-a apucat, dar am început să strig din toți rărunchii.

— STAN! STAAAAN!

Toată lumea a întors capul ca la comandă.

— STAAAAAAAAN! Vino înapoi!

Stan s-a întors grăbit și, clătinând încet din cap, m-a privit cu o expresie care părea să spună „acum ce mai vrei, băiete?”

— Ăă... ăă...

L-am privit de sus până jos: purta o helancă neagră, blugi și o eșarfă simplă. Nu știam ce să spun.

— Ăă... ăă... EȘARFA TA!

Stan a mijit ochii. Acum *chiar* că nu mai știam ce să spun.

Am inspirat adânc, l-am privit cu toată intensitatea de care eram în stare și i-am zis:

— STAN, SUNT UN AVID COLECȚIONAR DE EȘARFE, ÎN CAMERA MEA DE CĂMIN AM 362 DE EȘARFE, DAR MODELUL ĂSTA ÎMI LIPSEȘTE! *DE UNDE AI LUAT-O?*

Tensiunea s-a spulberat, iar Stan a izbucnit în râs. Părea să-și dea seama ce fac, de fapt, și nu râdea de ceea ce spuneam, ci de motivul care mă făcea să spun asemenea lucruri.

— Păi, în cazul ăsta, ți-o fac cadou! a glumit el, scoțând-o de la gât și oferindu-mi-o.

— Nu, nu, nu, am spus. Nu vreau decât să-mi spui de unde ai luat-o.

Mi-a zâmbit și s-a întors către asistenta lui. Ea a notat ceva în listă.

*

Eram în fața ușilor studioului, așteptând să se deschidă. Pe lângă mine a trecut o femeie tânără și am observat că se tot uita în stânga și-n dreapta, la ecusoanele celor prezenți. Din buzunarul de la spate i se ițea un ecuson laminat. Probabil că era producătoarea sub acoperire.

Când ni s-au întâlnit privirile, m-am strâmbat la ea și i-am trimis niște bezele. A început să râdă. Apoi am făcut aspersorul* – o mișcare de dans din anii '80 –, iar ea a râs și mai tare. S-a uitat la ecusonul meu, a scos o bucată de hârtie din buzunar și și-a notat ceva.

* Mișcare de dans în care dansatorul își pune o mână pe ceafă și mișcă celălalt braț înainte și înapoi, învârtindu-se în același timp, asemenea unui aspersor. (*N. red.*)

PREȚUL CORECT

Ar fi trebuit să mă simt în al nouălea cer, dar atunci mi-a picat fisa că, deși nu dormisem toată noaptea, gândindu-mă cum să ajung în emisiune, încă nu știam cum să câștig. Mi-am scos telefonul și am căutat pe Google „cum câștigi la *Prețul corect*“. Treizeci de secunde mai târziu, un agent de pază mi-a luat telefonul din mână.

Uitându-mă în jur, am văzut că agenții de pază luau telefoanele tuturor. După ce am trecut de detectorul de metale, m-am trântit pe o bancă. Fără telefon mă simțeam dezarmat. O femeie în vârstă, căruntă, care stătea lângă mine, m-a întrebat ce mă supără.

— Știi că o să vi se pară o prostie, i-am spus, însă ideea mea era să particip la emisiunea asta ca să câștig niște bani cu care să-mi finanțez visul. Dar eu n-am văzut niciodată emisiunea asta de la cap la coadă, iar acum mi-au luat telefonul și nu mai am nicio modalitate prin care să aflu cum se desfășoară, de fapt, și...

— Vai, dragule, mi-a spus ea, ciupindu-mă de obraz, eu urmăresc emisiunea asta de 40 de ani.

I-am cerut sfaturi.

— Scumpete, semenii cu nepotul meu.

S-a aplecat spre mine și mi-a șoptit:

— Licitează mai puțin. Întotdeauna.

Mi-a explicat că, dacă licitezi fie și numai cu un dolar peste prețul corect, pierzi. Dar dacă licitezi mai puțin, chiar și cu 10.000 de dolari, tot mai ai o șansă. În timp ce-mi vorbea, aveam impresia că în mintea mea se descarcau zeci de ani de experiență. Și-atunci mi s-a aprins beculețul.

I-am mulțumit, m-am întors spre tipul din stânga și i-am zis:

— Salut, numele meu e Alex, am optsprezece ani și n-am văzut niciodată emisiunea asta de la cap la coadă. Ai vreun sfat pentru mine?

CEA DE-A TREIA UȘĂ

Apoi am abordat pe altcineva. Apoi un grup de persoane. Am trecut prin mulțime și am stat de vorbă cu aproape jumătate dintre oamenii adunați acolo, profitând de înțelepciunea lor.

În sfârșit s-au deschis ușile studioului. Abia intrat, am simțit mirosul ca de anii '70. Pereții erau acoperiți de sus până jos cu draperii galbene și turcoaz. Lumini aurii și verzi dansau intermitent printre ele. Pe peretele din fund erau pictate niște flori psihedelice. Nu lipsea decât stroboscopul.

Când a început să se audă tema muzicală a emisiunii, m-am așezat. Am îndesat geaca și ochelarii de soare galbeni sub scaun. La naiba cu tucanul – era timpul pentru treburi serioase!

Dacă a existat vreodată un moment potrivit să mă rog, atunci acela a fost. Am lăsat capul în jos, am închis ochii și mi-am pus o mână peste față. Apoi, de deasupra, am auzit o voce profundă și bubuitoare, care vorbea lungind fiecare silabă. Se auzea din ce în ce mai tare. Dar nu era Dumnezeu. Era dumnezeul televiziunii.

— AAACUUM, DIN STUDIOUL BOB BARKER AL CBS DIN HOLLYWOOD, PREȚUL CORECT!... IATĂ ȘI GAZDA DUMNEAVOASTRĂ, DREW CAREY!

Dumnezeul televiziunii i-a chemat în scenă pe primii patru concurenți. N-am fost chemat la prima strigare, nici la a doua, nici la a treia, dar la a patra, am simțit că vine. M-am tras ceva mai în față pe scaun și... iar n-am fost ales.

Cei patru concurenți se postaseră la pupitrele lor luminoase. O femeie în blugi de mămică a câștigat prima rundă și a trecut în runda-bonus. După patru minute de la începerea emisiunii, a fost chemat un al cincilea concurent pentru a ocupa pupitrul lăsat liber de tipa în blugi de mămică.

— ALEX BANAYAN, VINO PE SCENĂ!

PREȚUL CORECT

Am sărit din scaun, iar mulțimea a explodat împreună cu mine. În timp ce coboram scările, băteam palma cu toată lumea. Ai fi zis că publicul era familia mea extinsă și că toți verii mei prezenți acolo știau că habar n-am ce fac – tocmai asta le plăcea la nebunie! Am ajuns la pupitru pe nerăsuflăte, iar Drew Carey a spus:

— Următorul premiu, vă rog!

— **UN FOTOLIU DIN PIELE EXTENSIBIL!**

— Haide, Alex!

Licitează mai puțin. Licitează mai puțin.

— Șase sute!

Publicul a râs, apoi au licitat ceilalți concurenți. Prețul real de vânzare: 1.661 de dolari. A câștigat o femeie care a sărit în sus, tipând de bucurie. Oricine a intrat într-un bar dintr-un campus universitar a cunoscut pe cineva ca ea: tipa-care-chiuie. E tipa care dă pe gât păhărele de tequila unul după altul și chiuie după fiecare: „UUUUUUU!“

Tipa-care-chiuie și-a jucat și runda-bonus, apoi a venit timpul rundei următoare.

— **O MASĂ DE BILIARD!**

Verii mei aveau o masă de biliard. Cât de scumpă putea să fie?

— Opt sute de dolari! am spus.

Ceilalți concurenți au licitat mai mult, apoi și mai mult. Drew a dezvăluit prețul de vânzare: 1 100 de dolari. Toți ceilalți concurenți licitaseră prea mult.

— Alex, a zis Drew, vino încoace!

Am dat fuga pe scenă. Drew s-a uitat la logoul universității de pe cămașa mea roșie.

— Mă bucur să te cunosc, mi-a spus. Mergi la USC? Ce studii acolo?

— Administrarea afacerilor, mi-a ieșit pe gură pe negândite.

Era pe jumătate adevărat: studiam și administrarea afacerilor. Dar oare de ce alesesem să nu amintesc că mă pregăteam pentru facultatea de medicină acolo, în lumina reflectoarelor, la un post național de televiziune? Poate că mă cunoșteam mai bine decât voiam să recunosc! N-am avut timp să analizez mai în profunzime pentru că dumnezeul televiziunii dezvăluia deja premiul din runda mea bonus.

— O CADĂ NOUĂ!

Era o cadă cu hidromasaj, cu becuri LED, cascadă și șase locuri. Pentru un boboc ca mine, era mană cerească. Cum avea să încapă în camera mea de cămin? N-aveam nici cea mai vagă idee.

Mi-au fost arătate opt prețuri. Dacă alegeam corect, cada îmi aparținea. Am mizat pe 4.912 dolari. Prețul real de vânzare... 9.878 de dolari.

— Alex, măcar te-ai ales cu o masă de biliard, a spus Drew, apoi s-a uitat la cameră și a continuat: Nu plecați nicăieri. Urmează să învârtim Roata!

Emisiunea s-a întrerupt pentru pauza publicitară. Asistenții de producție au adus pe scenă o roată înaltă de patru metri jumate, care arăta ca un aparat uriaș de păcănele, acoperită toată de sclipici și de luminițe pâlpâitoare.

— Ă, scuze, i-am spus unuia dintre asistenți. Scuze, o întrebare scurtă. Cine învârte Roata?

— Cine o învârte? *Voi!*

Mi-a explicat că noi, cei trei care câștigaserăm rundele de deschidere, urma să învârtim Roata pe care erau scrise douăzeci de numere, fiecare număr fiind multiplu al lui cinci, până la o sută. Cine nimerea numărul cel mai mare trecea mai departe în

PREȚUL CORECT

runda finală. Iar dacă cel care învârtea roata nimerea chiar o sută, atunci câștiga un premiu suplimentar în bani.

S-a auzit tema muzicală și m-am dus să-mi ocup poziția între mămica în blugi și tipa-care-chiuie. A venit și Drew Carey și a luat microfonul.

— Am revenit!

Prima a fost mămica în blugi. S-a dus, a apucat Roata și... TIC, TIC, TIC... 80. Publicul a ovaționat și până și eu mi-am dat seama că i-a reușit de minune!

A fost rândul meu, am apucat mânerul Roții, am tras în jos... TIC, TIC, TIC, TIC... 85! Mulțimea s-a dezlănțuit, iar hărmălaia a fost atât de puternică, mai-mai să se cutremure tavanul!

Tipa-care-chiuie a pășit în față, a învârtit și... 55. Mă pregăteam să sar în sus de bucurie, dar am observat că publicul era tăcut. Drew Carey i-a mai dat o șansă să învârtă Roata. Am aflat atunci că era ca la douăzeci și una. Tipa-care-chiuie putea să mai învârtă roata o dată și, dacă suma numerelor ei era mai mare decât numărul meu, dar nu depășea 100, câștiga. A învârtit încă o dată și... 55.

— Alex! a exclamat Drew. Ești foarte aproape de Premiul cel mare. Rămâneți alături de noi! *Prețul corect* continuă!

*

Cât timp o nouă serie de concurenți s-au luptat pentru a stabili cu care dintre ei aveam să mă înfrunt în runda finală, am fost condus într-o parte a scenei. Douăzeci de minute mai târziu am aflat numele adversarului meu. O chema Tanisha și-și făcuse praf competitorii, de-ai fi zis că toată viața nu făcuse altceva decât să se plimbe prin supermarketuri și să studieze etichetele cu prețuri. Câștigase un set de valize de o mie de dolari, o călătorie de zece mii

de dolari în Japonia, iar la Roată, i-a ieșit chiar o sută. Înfruntarea cu Tanisha mi se părea o luptă între David și Goliat, atâta doar că David își uitase praștia acasă.

În pauza publicitară dinaintea runde finale, mi-am dat seama că nu mă uitasem niciodată la emisiune până în acest punct. Mai mult decât atât, nimeni din public nu-mi dăduse sfaturi despre această parte, pentru că nimeni nu credea că voi ajunge până aici.

Tanisha a trecut pe lângă mine. Am dat să-i strâng mâna.

— Mult noroc! i-am spus.

M-a măsurat din priviri și mi-a spus:

— Mda, *vei avea nevoie*.

Avea dreptate. Aveam urgentă nevoie de ajutor, așa că m-am dus la Drew Carey cu brațele ridicate.

— Drew! Mi-ai plăcut maxim în *Whose Line Is It Anyway!**

L-am îmbrățișat, dar el s-a retras, bătându-mă stângaci pe spate.

— Drew, poți să-mi zici și mie cum stă treaba cu Premiul cel tare?

— În primul rând, se numește Premiul cel *mare*, a spus el.

Mi-a explicat ca unui copil de grădiniță, dar, până să apuc să mă dumiresc, s-a auzit din nou tema muzicală a emisiunii. M-am grăbit să ajung la pupitrul meu. Șase camere de filmat cât niște mitraliere s-au fixat pe fața mea. De deasupra mă năucea lumina albă a reflectoarelor. În stânga mea, Tanisha dansa. *La naiba, tot va trebui să mă duc diseară la bibliotecă să învăț*. În dreapta, Drew Carey a făcut un pas în față și și-a potrivit cravata. *Of, Doamne, mă omoară mama!* Muzica s-a auzit și mai

* De fapt, a cui e replica? (engl.), emisiune americană de improvizație de scurtă durată, adaptare a emisiunii britanice cu același nume. (N. tr.)

tare. Am zărit-o pe doamna în vârstă care mă ciupise de obraz.
Concentrează-te, Alex, concentrează-te!

— Am revenit! a spus Drew. Îi am alături de mine pe Alex și Tanisha. Începem! Mult noroc!

— **TE AȘTEAPTĂ O DISTRAȚIE NEMAIPOMENITĂ, CU ACȚIUNE ȘI AVENTURĂ. PRIMUL PREMIU, O EXCURSIE LA MUNTELE MAGIC DIN CALIFORNIA!**

Cu toată tevatura din jur, n-am prins restul detaliilor. *Cât de scump poate să fie un bilet de intrare într-un parc de distracții? Cincizeci de dolari?* Îmi scăpase însă că era vorba de pachetul VIP: adică transport cu limuzina, permis de intrare cu prioritate și toate mesele incluse – pentru două persoane.

La al doilea premiu n-am auzit decât „Bla-bla-bla, o călătorie în Florida!“ Până atunci nu cumpărasem niciodată un bilet de avion. *Cât poate să coste? Gen, o sută de dolari? Sau... două sute?* Din nou, n-am auzit că în excursie erau incluse o mașină gata închiriată și cazare pentru cinci nopți într-un hotel de top.

— **ÎN PLUS, VEI PLUTI ÎN IMPONDERABILITATE – O EXPERIENȚĂ LA GRAVITAȚIE ZERO!**

Părea a fi vorba de o tură în carusel. *Oare cât putea să coste? Încă o sută de dolari?* Am aflat mai târziu că așa își antrenează NASA astronauții. Cincisprezece minute la gravitație zero costă cinci mii de dolari.

— **ȘI, ÎN SFÂRȘIT... O AVENTURĂ PE MARE, DATORITĂ ACESTEI NOI ȘI SUPERBE AMBARCAȚIUNI!**

S-au deschis ușile, un fotomodel și-a unduit brațele și apoi am văzut-o: o ambarcațiune cu pânze albă, lucioasă ca o perlă. Când în sfârșit m-am liniștit și m-am uitat mai bine, barca mi s-a părut destul de mică. *Patru, nu, cinci mii de dolari – maxim?* Încă odată,

nu auzisem că era vorba de o ambarcațiune Catalina Mark II de cinci metri și jumătate, cu cabină și remorcă de transport.

— **DACĂ VEI CÂȘTIGA ACEST MARE PREMIU, NU VEI AVEA NICIUN MOMENT DE PLECTISEALĂ ÎN EXCURSIA LA MUNTELE MAGIC, ÎN SEJURUL ÎN FLORIDA ȘI PE NOUA TA BARCĂ. ȘI TOATE POT FI ALE TALE DACĂ GHICEȘTI PREȚUL CORECT!**

Ovațiile publicului au stârnit ecouri între pereții studioului. Camerele de filmat se mișcau de colo-colo. Făcând totalul, mi-a venit în minte o cifră care mi s-a părut potrivită. M-am aplecat, am luat microfonul și, cu toată încrederea în sine pe care mi-am putut-o aduna, am spus:

— Șase mii de dolari, Drew!

Tăcere mormântală.

Am rămas nemișcat, după cum mi s-a părut, câteva minute, neînțelegând de ce publicul rămânea tăcut. Apoi mi-am dat seama că Drew nu înregistrase răspunsul meu. Când l-am privit, am văzut că avea o expresie confuză, aproape consternată. În cele din urmă m-am prins. Cu umerii căzuți, m-am aplecat spre microfon și am zis cu sfială:

— Glu.. meam?

Publicul a izbucnit în aplauze. Drew a revenit la viață și m-a întrebat care este răspunsul meu real. *Păi, ăsta a fost răspunsul meu real.* M-am uitat la barcă, apoi la public.

— Oameni buni, am nevoie de ajutorul vostru!

Strigătele s-au contopit într-un vuiet.

— Alex, avem nevoie de un răspuns, m-a presat Drew.

Publicul a început treptat să scandeze unul și același număr, dar abia dacă îl înțelegeam. Am auzit ceva ce semăna a „mii“.

— Alex, avem nevoie de un răspuns.

PREȚUL CORECT

Am apucat microfonul.

— Drew, merg pe mâna publicului de data asta. Trei mii de dolari!

Drew a spus imediat:

— Știi că e o diferență între *trei* mii de dolari și *treizeci* de mii de dolari, da?

— Ăă... sigur că știu! Te-am aburit și eu puțin.

M-am prefăcut că gândesc cu glas tare.

— Aș zice vreo 20.000 de dolari. Sau mai mult de 20.000?

Publicul a strigat DAAAAA!

— Treizeci de mii?

DAAAAAA!

— Dar 29.000?

NUUUUUU!

— Bine, am spus uitându-mă la Drew. Publicul zice 30.000 de dolari, așa că zic și eu tot 30.000 de dolari.

Drew Carey a înregistrat prețul.

— Tanisha, a spus el, iată care este Premiul cel mare pentru tine. Mult noroc!

Tanisha era pe val. De aceea nu se putea opri din dansat, cum nu mă puteam eu opri din transpirat.

— UN ATV NOU, O VACANȚĂ OFF-ROAD ÎN ARIZONA, PLUS O CAMIONETĂ NOU-NOUȚĂ, ȘI TOATE POT FI ALE TALE DACĂ GHICEȘTI PREȚUL CORECT!

Tanisha a licitat, apoi a venit momentul dezvoltării prețurilor.

— Tanisha, începem cu tine, a spus Drew. O călătorie în Phoenix, statul Arizona, și o camionetă Dodge Ram 2011. Ai licitat 28.999 de dolari. Prețul de vânzare... 30.332 de dolari. O diferență de 1.333 de dolari!

Tanisha a sărit în spate, iar mâinile i-au zvâcnit spre tavan.

CEA DE-A TREIA UȘĂ

Bun, mi-am zis, mai am totuși încă 24 de ore până la primul examen final. Dacă plec de la studio direct la bibliotecă, îmi rămân șase ore de învățat la biologie, trei ore la...

Drew a dezvăluit prețul de vânzare pentru oferta mea, iar publicul a ovaționat mai tare decât până atunci. Producătorii mi-au făcut semn să zâmbesc. M-am aplecat să văd numărul de pe pupitrul meu.

Ghicisem 30.000 de dolari. Iar prețul de vânzare era... 31.188 de dolari.

Am învins-o pe Tanisha cu 145 de dolari.

Pe fața mea, expresia de groază la gândul că mai aveam doar o zi până la examenele finale a fost înlocuită de expresia isterică a celui care tocmai a câștigat premiul cel mare la loterie. Am sărit de la pupitru, am bătut palma cu Drew, am îmbrățișat fotomodelele și am dat fuga la ambarcațiune.

Drew Carey a făcut o piruetă și a privit din nou în camera de filmat.

— Vă mulțumim că ați fost alături de noi la *Prețul corect*. Pa-pa!

CAPITOLUL 3

Debaraua lui Harry Potter

Barca am vândut-o cu 16.000 de dolari unui comerciant de ambarcațiuni – pentru un student făceau cât un milion de parai! Aveam impresia că sunt atât de bogat, încât le tot făceam cinste la Chipotle* prietenilor mei – guacamole pentru toată lumea! Dar, după sărbători, când am revenit la școală pentru semestrul doi, petrecerea se terminase. La cursuri mi-era greu să nu visez cu ochii deschiși, imaginându-mi cum ar fi să învăț de la Bill Gates. Număram zilele rămase până în vară, când puteam în sfârșit să-mi dedic tot timpul misiunii mele.

Chiar înainte de încheierea școlii, am avut o întâlnire de rutină cu consiliera mea școlară, care, din clic în clic, mi-a parcurs foaia matricolă pe computerul ei, uitându-se cu atenție la „ce nu bifasem“.

* Chipotle Mexican Grill este un lanț american de restaurante fast-food cu specific mexican. (N. tr.)

— Of, domnule Alex, să știți că avem o mică problemă.

— Care anume?

— S-ar zice că sunteți în urmă cu creditele. Ca să continuați la medicină trebuie să urmați un curs de chimie peste vară.

— Nu! mi-a ieșit pe gură înainte să mă pot opri. Adică am alte planuri.

Consiliera școlară s-a rotit cu scaunul, îndepărtându-se de calculator, și m-a privit în ochi.

— Nu, nu, domnule Alex. La medicină *nu* ai alte planuri. Ori te înscrii la cursul de chimie până miercurea viitoare, ori nu mai ești student la medicină. Ori ești pe drumul cel bun, ori nu ești deloc.

M-am târât până în camera mea de cămin. Toți suspecții de serviciu erau acolo: tavanul alb, afișul cu echipa de fotbal a universității, manualele de biologie. Doar că de data asta mă simțeam altfel. M-am așezat la birou ca să le scriu un e-mail părinților mei și să le spun că mă transfer de la medicină la administrarea afacerilor. Dar oricât am încercat, nu-mi găseam cuvintele. Oricui altcuiva i-ar fi venit ușor să-și schimbe specializarea. Dar în cazul meu, după ce părinții mei mi-au spus ani de zile că visul lor cel mare era să participe alături de mine la ceremonia de absolvire a facultății de medicină, ori de câte ori atingeam tastatura cu degetele simțeam că, tastă după tastă, le spulber speranțele.

Am făcut un efort de voință să scriu acel e-mail până la capăt și am apăsat butonul *trimite*. Am așteptat un răspuns de la mama, dar n-am primit niciunul. Când am sunat-o, nu mi-a răspuns.

În weekendul acela m-am dus acasă, la părinți. Când am intrat pe ușă am găsit-o pe mama pe canapea, suspinând, cu un serveteț mototolit în mână. Tata stătea lângă ea. Talia și Briana,

surorile mele, erau și ele de față, dar, imediat ce m-au văzut, au sters-o.

— Mama, îmi pare rău, dar trebuie să ai încredere în mine.

— Dacă nu te faci medic, ce-o să faci cu viața ta? m-a întrebat ea.

— Nu știu.

— Ce ai de gând să faci cu o diplomă în administrarea afacerilor?

— *Nu* știu.

— Și cum o să te întreții?

— Nu știu!

— Așa este: *nu* știi! Nu știi *nimic*. Habar n-ai cum e să trăiești în lumea reală. Nu știi cum e să o iei de la zero, fără nici un ban, într-o țară străină. Ce *știi* eu este că, dacă devii medic, dacă poți salva oameni, poți face ceva oriunde în lume. Să pornești într-o aventură nu este o carieră. Iar timpul ăsta nu se mai întoarce!

M-am uitat la tata, în speranța că mă va susține, dar el n-a făcut decât să clatine din cap.

Embargoul emoțional a durat tot weekendul. Știam ce trebuia să fac. Și am făcut ce făceam mereu.

Am sunat-o pe bunica.

Bunica este ca o a doua mamă pentru mine. Când eram mic, locul meu preferat pe lume era la ea acasă. Acolo mă simțeam în siguranță. Numărul ei de telefon a fost primul pe care l-am memorat. Ori de câte ori mă certam cu mama, îi spuneam bunicii versiunea mea, iar ea o convingea pe mama să fie mai indulgentă cu mine. De aceea știam că, dacă o sun, mă va înțelege.

— Cred... cred că mama ta are dreptate, i-am auzit glasul domol. N-am venit în America ca să arunci totul pe apa sâmbetei.

— Nu arunc nimic pe apa sâmbetei. Nu înțeleg de ce e atât de important.

— Mama ta vrea ca tu să trăiești viața pe care noi n-am avut-o. Dacă vine vreo revoluție, poți să rămâi fără bani, fără afacerea ta – dar, dacă ești medic, nimeni nu poate să-ți ia ceea ce știi. În plus, dacă nu-ți place medicina, fie, a continuat ea, dar în țara asta nu e suficientă o diplomă de licență. Trebuie să faci și un master.

— Dacă despre asta e vorba, pot obține masteratul în administrarea afacerilor (MBA) sau să mă duc la drept.

— Păi, dacă faci asta, e bine. Dar eu îți spun atât: nu vreau să ajungi vreunul dintre copiii ăia americani care „se pierd” și apoi se caută călătorind prin lume.

— Nu vreau decât să-mi schimb specializarea! Și o să fac și un MBA sau ceva de genul!

— Bine, dacă ăsta e planul tău, vorbesc eu cu maică-ta. Dar trebuie să-mi promiți că, orice-ar fi, termini facultatea și faci un master.

— Da, promit.

— Nu, mi-a zis ea pe un ton mai aspru. Nu-mi spune „Da, promit”. Spune-mi *jooneh man* că o să faci și master.

Jooneh man este cea mai puternică promisiune în limba persană. Bunica îmi cerea să jur pe viața ei.

— Bine, jur.

— Nu, a zis ea, spune *jooneh man*.

— Bine. *Jooneh man*.

*

Afară a început să se mai încălzească și a venit, în sfârșit, vara. Mi-am strâns lucrurile din camera de cămin și am plecat acasă. Dar încă din prima zi am simțit că n-am stare. Dacă era

să-mi iau misiunea în serios, aveam nevoie de un loc unde să muncesc serios.

În aceeași seară am luat cheile mamei de pe noptiera ei, m-am dus la clădirea unde-și avea biroul, am urcat scările până la dependința în care își ținea lucrurile și am aprins lumina. Spațiul era strâmt și plin de pânze de păianjen. Erau acolo fișete vechi, cutii prăpădite și un scaun jerpelit, înghesuit în spatele unei măsuțe rahitice de lemn.

Am luat cutiile și le-am pus în portbagaj, apoi le-am depozitat la noi în garaj. A doua zi dimineată am instalat câteva rafturi, am aspirat covorul plin de praf și am lipit un autocolant cu USC deasupra ușii. Apoi am instalat o imprimantă și am făcut cărți de vizită cu numele meu și numărul de telefon. M-am așezat, mi-am pus picioarele pe birou și am zâmbit – mi se părea un birou cu panoramă într-un zgârie-nori din Manhattan. Deși, de fapt, aducea mai mult cu debaraua lui Harry Potter.

În prima săptămână au sosit zeci de cutii de carton de la Amazon. Le-am desfăcut și am scos din ele cărțile cumpărate cu banii câștigați la *Prețul corect*. Am umplut un raft întreg cu cărți despre Bill Gates. Un altul, cu cărți despre politicieni, apoi unul cu cărți despre antreprenori, scriitori, sportivi, oameni de știință și muzicieni. Am stat ore întregi pe jos, aranjând cărțile pe rafturi după dimensiuni, fiecare dintre ele reprezentând o cărămidă așezată la temelia întreprinderii mele.

Pe raftul de sus am pus o singură carte, cu coperta întoarsă spre mine, așezată ca într-un altar: *Cum să livrezi fericire* de Tony Hsieh (se pronunță *șei*), director general la Zappos. Când m-a lovit prima dată criza „ce vreau să fac cu viața mea“, am făcut voluntariat la o conferință de afaceri unde s-au distribuit exemplare din această carte. Nu știam cine

era autorul sau cu ce se ocupa compania sa, dar studenții nu refuză nimic gratuit, așa că am luat și eu o carte. Mai târziu, când părinții mei s-au isterizat din pricina deciziei mele de a-mi schimba specializarea, iar eu începusem să mă îndoiesc de ea, am văzut cartea lui Tony Hsieh pe birou. Pentru că avea cuvântul „fericire“ în titlu, am început să o citesc de distracție. Apoi n-am mai putut-o lăsa din mână. Citind despre parcursul lui Tony Hsieh – despre salturile în gol pe care le-a făcut, în pofida tuturor lucrurilor care ar fi putut să meargă prost –, am descoperit în mine un curaj pe care nu știam că îl am. Citind despre visul lui am fost încurajat să-mi urmez propriul vis. Acesta este motivul pentru care am pus cartea lui pe raftul de sus. Când aveam nevoie să-mi amintesc că totul era posibil, nu trebuia decât să ridic privirea.

*

În timp ce făceam ultimele retușuri la debaraua mea, mi-a picat fisa că nu mă întrebam niciodată cine sunt oamenii cei mai „de succes“. Cum aveam să decid pe cine să intervievez în misiunea mea?

I-am sunat pe cei mai buni prieteni ai mei, le-am explicat problema mea și i-am rugat să ne vedem în debaraua mea. În aceeași seară, au apărut unul câte unul, înșirându-se ca la linia de start.

Primul a venit Corwin: cu claia de păr ce-i ajungea mai jos de umeri și cu camera video în mână. Ne-am cunoscut la USC, unde studia cinematografia. Mi se părea că, ori de câte ori dădeam de el, ori medita, ori era în poziția ghemuit, privind prin vizorul unei camere de filmat. Corwin era ochiul nostru limpede.

Apoi a venit Ryan: cu nasul în telefon, unde se uita peste statisticile din NBA, ca de obicei. Ne-am cunoscut în clasa a șaptea și Ryan a fost motivul pentru care n-am rămas corigent la matematică. El era tipul cu cifrele.

Următorul a fost Andre: tot cu nasul în telefon, dar, cunoscându-l, știam că își dădea mesaje cu vreo tipă. Ne-am împrietenit când aveam amândoi doisprezece ani și, de când îl știam, se ținea după fete.

După el a venit Brandon: cu o carte portocalie sub ochi, citind în mers. Brandon putea citi o carte întreagă într-o singură zi. El era Wikipedia noastră ambulantă.

Ultimul care și-a făcut apariția a fost Kevin: zâmbetul lui uriaș a însuflețit debaraua. Kevin era sursa de energie care ne ținea pe toți laolaltă. Era flacăra noastră olimpică.

Ne-am așezat pe jos și am început brainstormingul: dacă am putea înființa universitatea visurilor noastre, cine ar fi profesorii noștri?

— Gen, Bill Gates care să ne învețe afaceri, am zis. Lady Gaga, muzică...

— Mark Zuckerberg, tehnologie, a strigat Kevin.

— Warren Buffett la finanțe, a adăugat Ryan.

Am ținut-o așa vreo jumătate de oră. Singurul care nu propusese niciun nume era Brandon. Când l-am întrebat care e părerea lui, n-a făcut decât să ridice cartea portocalie și să arate spre copertă.

— Cu tipul ăsta trebuie să stai de vorbă, a spus Brandon, punând degetul pe numele autorului. Tim Ferriss.

— Cine? am întrebat eu.

Brandon mi-a dat cartea.

— Citește-o! a zis. Omul ăsta va fi eroul tău.

CEA DE-A TREIA UȘĂ

Sesiunea de brainstorming a continuat – Steven Spielberg pentru film, Larry King pentru emisiuni în direct – și, în scurt timp, am avut o listă întregă. După ce prietenii mei au plecat pe la casele lor, am scris toate numele pe un bilețel și l-am pus în portofel, ca motivație.

A doua zi dimineață am sărit din pat mai hotărât ca oricând. Am scos bilețelul din portofel și m-am uitat la lista de nume. Certitudinea mea că, până la sfârșitul verii, îi puteam intervieva pe toți a fost motorul care m-a pus în mișcare. Dacă aș fi știut atunci cum avea să se desfășoare călătoria mea – cât de învins și de distrus urma să mă simt peste puțin timp –, poate că n-aș mai fi pornit la drum. Dar asta e parte bună a naivității.

PASUL 2

IA-O LA FUGĂ

EDITURA PARALELA 45

CAPITOLUL 4

Jocul lui Spielberg

Cu lista în mână, m-am dus direct în debaraua mea, m-am așezat la birou și am deschis laptopul. Dar, uitându-mă la ecran, m-am simțit străbătut în tot corpul de un fior rece. Singurul meu gând era... „Și-acum ce fac?”

Era prima dată când n-aveam un profesor care să-mi spună când să mă duc la cursuri. Nu era nimeni care să-mi spună ce am de învățat sau ce teme am de făcut. Detestam să bifez chestii, dar acum, când nu mai era nimic de bifat, mi-am dat seama cât de mult mă bazam pe asta.

Abia mai târziu aveam să înțeleg cât de importante sunt aceste momente pentru cineva care vrea să învețe ceva nou. De multe ori, partea cea mai grea a împlinirii unui vis nu este realizarea lui propriu-zisă – ci să pășești, cu frică, în necunoscut, fără nici un plan. Să ai un profesor sau un șef care să-ți spună ce să faci îți ușurează mult viața. Dar nimeni nu-și împlinește visurile rămânând în confortul certitudinilor. Pentru că n-aveam nici cea mai vagă idee despre

cum să-mi obțin interviurile, mi-am petrecut întreaga zi trimitând e-mailuri tuturor adulților pe care-i cunoșteam, cerându-le sfatul. Am luat legătura cu profesori, părinți ai prietenilor – cu orice cunoscut care părea un om cât de cât cu capul pe umeri. Prima care a acceptat să ne întâlnim a fost o funcționară de la USC. Ne-am întâlnit într-o cafenea din campus câteva zile mai târziu. Când m-a întrebat cui voiam să-i iau interviu, am scos biletul din portofel și i l-am dat. S-a uitat peste lista de nume și pe chip i s-a ivit un zâmbet.

— N-ar trebui să-ți spun asta, mi-a spus șoptit, dar, peste două săptămâni, Steven Spielberg va fi prezent la facultatea de film, pentru o strângere de fonduri. Studenților nu li se permite să participe, dar...

Abia mult mai târziu am aflat cât de strict era aplicată această regulă. Încă din prima zi de școală, decana facultății de film le pune studenților în vedere că sub absolut nicio formă n-au voie să participe la evenimentele de strângere de fonduri și să-i abordeze pe donatori. Dar pe-atunci nu știam regula asta, astfel că singura întrebare pe care am pus-o acolo, în cafenea, a fost „Cum pot să intru și eu?“

Era un eveniment restrâns, mi-a spus ea, iar dacă veneam îmbrăcat la costum, mă putea lua cu ea, în calitate de asistent.

— Uite, nu pot să-ți promit că vei ajunge lângă Spielberg, a mai adăugat ea, dar să te bag înăuntru nu va fi chiar atât de greu. Ce se întâmplă după aceea depinde doar de tine. Așa că, dacă aș fi în locul tău, m-aș pregăti. Du-te acasă și uită-te la toate filmele lui Spielberg. Citește tot ce poți despre el.

Exact asta am făcut. Ziua devoram biografia lui de șase sute de pagini, noaptea mă uitam la filmele sale. În sfârșit, a venit

și ziua cea mare. Am deschis larg șifonierul, m-am îmbrăcat cu singurul meu costum și am plecat.

*

Din curtea interioară a facultății de film fuseseră eliminate orice indicii care ar fi amintit că aceea e o instituție de învățământ. Pe alee era întins un covor roșu, împrejurul grădinilor bine îngrijite erau amplasate mese de cocteil, iar ospătari în frac treceau discret de colo-colo, cu tăvi pline de aperitive. M-am amestecat într-un grup de donatori și am ascultat prezentarea decanei facultății – o doamnă nu cu mult mai înaltă decât pupitrul de la care vorbea, dar a cărei prezență a acaparat pe toată lumea.

Cu mâini tremurătoare, mi-am aranjat sacoul pe mine și am făcut câțiva pași. La trei metri în fața mea, umăr la umăr, stăteau Steven Spielberg, George Lucas, regizorul *Războiului stelelor*, Jeffrey Katzenberg, director general la DreamWorks Animation, și actorul Jack Black. Primii pași i-am făcut agitat, dar simțeam deja că mă cuprinde o panică copleșitoare. Puteam eu să-l abordez pe Spielberg, care era angajat într-o discuție cu creatorul lui Darth Vader și al lui Luke Skywalker? Ce să-i spun? „Scuză-mă, George, dă-te mai încolo?”

Cât a continuat decana să vorbească, m-am mai apropiat puțin. Ajunsesem atât de aproape de Spielberg, încât vedeam cusăturile sacoului său de culoarea grafitului. Pe cap avea o șapcă de modă veche, de sub care se șteau șuvițe subțiri de păr; în jurul ochilor avea riduri fine, de om bun. Îl aveam în față pe omul care făcuse filmele *E.T.*, *Jurassic Park*, *Indiana Jones*, *Fălci*, *Lista lui Schindler*, *Lincoln*, *Salvați soldatul Ryan* – și nu trebuia decât să aștept ca decana să-și încheie cuvântarea.

Curtea a răsunat de aplauze. Am încercat să parcurg cei câțiva pași care mă mai despărțeau de Spielberg, dar nu mă mai ascultau picioarele. În gât simțeam un nod imens. Știam exact ce mi se întâmplă. Era aceeași senzație pe care o aveam la școală, când intram în vorbă cu o fată de care îmi plăcea. Îi ziceam Reculul.

Prima dată când am simțit Reculul îmi aduc aminte că aveam șapte ani. La prânz, m-am așezat la o masă lungă de la cantină și m-am uitat în jur: Ben își luase chipsuri și un baton de cereale, Harrison mânca un sendviș cu curcan și îndepărtase coaja de la pâine, iar eu aveam o ditamai caserola de plastic, plină ochi cu orez în stil persan și sote de legume verzi și fasole roșie. Când am dat capacul la o parte, mirosul s-a împrăștiat imediat împrejur. Copiii din apropierea mea m-au arătat cu degetul și au început să râdă, întrebându-mă dacă am ouă stricate la pachet. Din ziua aceea n-am mai scos caserola din rucsac și așteptam încheierea orelor ca să-mi mănânc singur mâncarea adusă la pachet.

Reculul a apărut din teama mea de a fi perceput ca fiind diferit, dar, pe măsură ce am crescut, s-a transformat în ceva mult mai amplu. Îl simțeam de fiecare dată când colegii mei de școală mă strigau „Banayan-grasoman“, de fiecare dată când profesorii urlau la mine că vorbesc neîntrebat și de fiecare dată când o fată își mușca buza și clătina din cap când îi spuneam că-mi place de ea. Aceste mici momente s-au adunat, unul după altul, până când Reculul a devenit o entitate cu o viață proprie.

Eram îngrozit că voi fi respins și paralizat de posibilitatea de a face greșeli. Tocmai de aceea Reculul mă paraliza în cele mai nepotrivite momente, prelua cu forța controlul asupra corzilor mele vocale și îmi transforma cuvintele într-o bolboroseală găngavă. Dar niciodată nu m-a ținut Reculul mai strâns în ghearele sale decât atunci când eram la doar câțiva metri de Steven Spielberg.

M-am uitat la el, în speranța că voi găsi momentul potrivit să intervin. Dar, înainte de asta, cineva l-a luat degrabă pe Spielberg chiar de sub nasul meu.

L-am privit trecând de la un grup la altul, zâmbind și strângând mâini. Petrecerea părea să orbiteze în jurul său. M-am uitat la ceas: mai aveam o oră la dispoziție. M-am dus la toaletă, să-mi dau cu apă rece pe față.

Singura mea consolare era că Spielberg putea înțelege probabil foarte bine prin ce trec. Căci nu făceam altceva decât să încerc să-l înving pe Spielberg la propriul său joc.

*

Steven Spielberg și-a început cariera când era cam de vârsta mea. Am citit mai multe variante, dar, după spusele sale, lucrurile s-au petrecut așa: s-a dus într-un tur cu autocarul la Studiourile Universal din Hollywood, s-a plimbat pe-acolo, apoi a sărit din autocar, s-a strecurat într-o toaletă și a dispărut în spatele unei clădiri. A privit în urma autocarului care se îndepărta, iar restul zilei și l-a petrecut pe platourile Universal.

Învârtindu-se pe-acolo, a dat de un tip pe nume Chuck Silvers, care lucra pentru Universal TV. Au stat de vorbă o vreme. Când Silvers a aflat că Spielberg era un regizor aspirant, i-a semnat un permis de trei zile. Spielberg a venit la studio în următoarele trei zile, dar a revenit și în cea de-a patra, de data asta îmbrăcat la costum și cu servieta tatălui său în mână. Ajuns la poartă, a ridicat mâna și-a zis *Salut, Scotty!* – paznicul n-a făcut decât să-l salute și el. În următoarele trei luni Spielberg a revenit la poartă, salutând cu un gest al mâinii și intrând fără alte discuții.

Pe platourile de filmare, aborda vedete de la Hollywood și directori executivi și îi invita la masă. Intra în cabina de sunet și

la montaj, asimilând cât mai multe informații. Spielberg fusese respins la facultatea de film. După părerea mea, acesta a fost felul său de a prelua controlul asupra propriei educații. În unele zile îndesa un costum de rezervă în servietă, dormea peste noapte în vreun birou oarecare, iar a doua zi dimineța se schimba de haine și se ducea din nou pe platouri.

Chuck Silvers i-a devenit mentor până la urmă. L-a sfătuit să lase lingușeala și să revină când avea un scurtmetraj de calitate. Spielberg, care făcea scurtmetraje de la vârsta de doisprezece ani, a început să scrie scenariul unui film de 26 de minute, intitulat *Amblin'* (Hoinărand). După luni epuizante de regizare și editare, i l-a arătat în sfârșit lui Chuck Silvers, căruia i-au dat lacrimile când l-a văzut. Atât era de bun!

Silvers a ridicat receptorul și l-a sunat pe Sid Sheinberg, vicepreședintele de la Universal TV.

— Sid, am un film pe care-aș vrea să-l vezi și tu.

— Am de văzut o grămadă de filme... Dacă le termin până la miezul nopții, mă consider norocos.

— O să-l pun și pe ăsta în grămada aia. Chiar ar trebui să îl vezi în seara asta.

— Crezi că e atât de al dracului de important?

— *Da*, cred că e atât de al dracului de important! Dacă nu-l vezi tu, o să-l vadă altcineva.

După ce-a văzut *Amblin'*, Sid Sheinberg a vrut să-l cunoască imediat pe Spielberg.

Spielberg a venit în graba mare la Universal, iar Sheinberg i-a oferit pe loc un contract pe șapte ani. Uite-așa a ajuns Steven Spielberg cel mai tânăr regizor angajat la un studio important din istoria Hollywoodului.

JOCUL LUI SPIELBERG

Când am citit povestea asta, mi-am zis că Spielberg „s-a băgat pe sub pielea oamenilor“ – altfel zis a socializat și și-a făcut relații. Dar termenul „socializare“ mă făcea să mă gândesc la schimbul cărților de vizită în cadrul unui târg de joburi. Nu era un simplu joc de socializare. Era mai mult de-atât. Era jocul lui Spielberg.

1. Sari din autocar.
2. Găsește un om de legătură.
3. Cere-i ajutorul ca să fii și tu acceptat acolo.

Pasul cel mai important, mi-am dat eu seama, era să găsești acel „om de legătură“ – cineva din interiorul organizației dispus să-și riște reputația ca să te aducă acolo. Dacă Chuck Silvers nu i-ar fi oferit lui Spielberg un permis de trei zile sau nu l-ar fi sunat pe vicepreședinte ca să-i ceară să vadă filmul, Spielberg n-ar fi obținut niciodată acel contract.

Sigur că Spielberg avea un talent fabulos, dar erau și alți regi-zori aspiranți de talent. Exista un motiv pentru care el a obținut contractul acela, iar mulți alții, nu.

N-a fost nici magie, nici noroc chior. A fost jocul lui Spielberg.

*

M-am privit în oglinda din baie. Știam că dacă nu sunt în stare să-l abordez pe Spielberg câtă vreme se afla în fața mea, misiunea mea avea să se sfârșească înainte să înceapă.

M-am învărtit înapoi și-ncolo până când l-am zărit din nou. Când Spielberg se ducea într-un capăt al curții, eu mă duceam în celălalt. Când el se oprea să discute cu cineva, eu mă uitam în telefon. M-am dus la bar să-mi iau o cola, apoi m-am uitat prin curte și am simțit un gol în stomac – Spielberg se pregătea să plece.

Fără să mai stau pe gânduri, am trântit paharul pe masă și am alergat după el. Mi-am croit drum prin mulțimea de donatori,

ferind ospătari și virând pe după mese. Spielberg mai avea câțiva metri până la ieșire. Am încetinit, încercând să găesc momentul perfect pentru a-l aborda. Dar nu era timp pentru asta.

— Ă, domnule Spielberg, scuzati-mă! Mă numesc Alex și sunt student la USC. Pot... pot să vă pun o scurtă întrebare în drum spre mașina dumneavoastră?

S-a oprit și s-a uitat peste umăr. I-am văzut sprâncenele ușor încruntate deasupra ochelarilor săi cu rame metalice. Și-a ridicat brațele.

Și m-a îmbrățișat.

— Sunt de câteva ore într-un campus universitar și ești primul student pe care-l întâlnesc! Mi-ar face mare plăcere să-ți răspund la întrebare.

Căldura lui a spulberat Reculul și, în timp ce ne îndreptam spre mașină, i-am vorbit despre misiunea mea. Cuvintele s-au revărsat din mine pe negândite. Nu voiam să-i vând o idee, ci să-i prezint ceea ce credeam cu tărie.

— E-adevărat că nici nu ne cunoaștem, domnule Spielberg, dar – nodul mi-a urcat iar în gât – ați vrea... ați vrea să-mi acordați un interviu?

Spielberg s-a oprit din nou, apoi s-a întors încet către mine. A strâns din buze, iar pleoapele i s-au închis ca niște porți grele de fier.

— În mod normal aș răspunde nu, mi-a spus el. Nu dau interviuri, de regulă, decât pentru fundația mea sau ca să promovez un film.

Apoi privirea i s-a îmblânzit și a continuat:

— Chiar dacă în mod normal aș spune „nu”, din nu știu ce motiv am să-ți spun „poate”.

A făcut o pauză și s-a uitat spre cer, mijind ochii, cu toate că soarele nu mai strălucea puternic. N-am să știu niciodată la ce se gândea, dar în cele din urmă și-a îndreptat capul și m-a privit direct în ochi.

— Apucă-te de treabă, mi-a spus. Fă celelalte interviuri. Apoi vino din nou la mine și vom vedea ce e de făcut.

Am mai stat un pic de vorbă, apoi și-a luat la revedere. Deja pornise spre mașină, apoi s-a oprit deodată și m-a privit.

— Știi, mi-a spus privindu-mă în ochi, e ceva la tine care îmi spune că vei reuși. Cred în tine. Cred că poți face ce ți-ai propus.

Și-a chemat asistentul și i-a cerut să-mi ia datele de contact. Spielberg a urcat în mașină și a plecat. Asistentul său mi-a cerut cartea de vizită, așa că am căutat în buzunarul de la spate, scoțând una dintre cărțile de vizită tipărite de mine în debara. Apoi, de undeva, s-a auzit un singur cuvânt.

— *NU!*

Era decana facultății de film. Și-a vârât brațul între noi ca să ne despartă și mi-a smuls cartea de vizită din mână.

— Despre ce e vorba? a întrebat ea.

Îmi doresc să fi putut spune cu calm: „Păi, domnul Spielberg i-a cerut asistentului său să-mi ia datele de contact“, în schimb am rămas locului, încremenit. M-am uitat la asistentul lui Spielberg, sperând să dea el o explicație, dar imediat ce decana a văzut că mă uit la el, i-a făcut semn să plece – fără cartea mea de vizită, fără numărul meu de telefon și fără să știe măcar cum mă cheamă.

— *Ar trebui să știi că nu se face așa ceva*, s-a rățoit la mine și am simțit că privirea ei mă străpunge până la os. Nu facem așa ceva aici!

CEA DE-A TREIA UȘĂ

M-a întrebat dacă sunt student la facultatea de film, cu o furie în glas care aproape m-a urnit din loc. M-am bâlbâit în așa hal încât până și mie mi s-a părut că-mi recunoșteam astfel vinovăția.

— *V-am spus*, a urlat ea, v-am spus din prima zi că nu tolerăm astfel de comportamente!

Mi-am cerut mii de scuze, fără să știu măcar pentru ce mă scuz. Aș fi spus orice ca să scap de furia ei. A continuat să mă certe până mi-au dat lacrimile. Chiar dacă n-avea mai mult de un metru cincizeci, mi se părea că mă domină. După o clipă a plecat ca o furtună.

Până să apuc să mă mișc din loc, s-a întors.

M-a mai privit o dată nimicitor.

— *Există niște reguli aici!*

A ridicat brațul și mi-a arătat ieșirea.